

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Teoria si practica reflexiei în pregătirea profesorilor de religie/ A reflexió elmélete és gyakorlata a vallásanárképzésben

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.4. Szakterület	Református teológia
1.5. Képzési szint	Alapképzés (BA)
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	Református valláspedagógia (vallásanár)
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		A reflexió elmélete és gyakorlata a vallásanárképzésben				A tantárgy kódja		TLM2211		
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			-							
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			dr. Gorbai Gabriella Márta							
2.4. Tanulmányi év		II.	2.5. Félév	II.	2.6. Értékelés módja		K	2.7. Tantárgy típusa		DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás		3.3 szeminárium/labor/projekt	2
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	28	melyből: 3.5 előadás		3.6 szeminárium/labor	28
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					34
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					3
Vizsgák					5
Más tevékenységek:					
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					47
3.8. A félév összóraszám					75
3.9. Kreditszám					3

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	Nincs
4.2. Kompetenciabeli	Képesség a reflektív gondolkodásra, a reflexióval kapcsolatos alapvető elméleti ismeretek megértésére

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Okostábla, Microsoft Teams
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Okostábla, Microsoft Teams, Biblia Intézeti könyvtár

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	• emberi viselkedésre vonatkozó ismereteket alkalmaz • coachingot és mentorálást folytat • megerősíti a pozitív magatartást • önvizsgálatra bátorítja a tanácsadáson részt vevőket • támogatja a befogadást
Transzverzális kompetenciák	• önértékelést végez • megbízhatóságot tanúsít • aktívan odafigyel • reflektív és empátikus kommunikációs készségek • krízisérzékenység, prevenciós gondolkodásmód fejlesztése.

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	A hallgató felismeri és megérti egy személy vagy csoport spirituális elkötelezettségét egy magasabb életcél elérésére, a létezés anyagi határain túl. A hallgató ismeri a reflektív gondolkodás elméleteit. Megérti a reflektív tanulási és tanítási folyamatokat.
Képességek	A hallgató képes hallgató az erkölcsi fejlődés és haladás technikáit és módszereit alkalmazza, mint például: ima, meditáció, aszkézis, játékonyság stb. A reflektív gondolkodás alapján a hallgató megkülönbözteti és hierarchizálja saját és társai tetteit és tetteit, megérti és előre látja e tettek és tettek következményeit a társadalmi értékek és az evangélium szemszögéből. A hallgató képes alkalmazni a reflektív eszközöket a pedagógiai gyakorlatban. Képes kritikai önértékelést végezni a saját nevelői tevékenységről. Képes megfogalmazni és megvalósítani a fejlődési célokat.
Felelősség és önállóság	A hallgató képes az erkölcsi haladás tükrözésére és elemzésére, az elért eredmények függvényében képes megváltoztatni vagy váltani a spirituális fejlődés technikáit és módszereit. Felelős és megfontolt döntéseket hoz társai és saját tettei tekintetében, értékeli társai cselekvésének eredményeit a társadalmi és közösségi élet aktuális szakaszához igazodva. A hallgató képes a felelősségteljes önreflexióra és folyamatos szakmai önfejlesztésre. Képes önálló döntéshozatalra a tanulási és tanítási folyamatok értékelése során. Képes hiteles, etikus és reflektív pedagógiai attitűd kialakítására.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• a hallgatók reflexiós készségének fejlesztése az oktatási, nevelési folyamatok értelmezése és fejlesztése érdekében. • a reflektív tanári gyakorlat kialakítása, és a reflexió beépítése a mindennapi pedagógiai döntésekbe.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	• a reflexió szerepének kiemelése a tanári szakmai fejlődésben, a tanulási és tanítási folyamatok tudatosításában, valamint az önértékelés és szakmai önfejlesztés eszközeként.

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

8. A tantárgy tartalma

8.2. Szeminárium/ Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A reflexió fogalma: történeti és elméleti megközelítések	előadás, megbeszélés	
2. Schön: A reflektív gyakorló szakember elmélete	reflektív kerekasztal-beszélgetés	
3. A reflektív tanár jellemzői és feladatai	reflektív kerekasztal-beszélgetés	
4. Korthagen modellje: a reflektív gondolkodás 5 szintje	szituációs gyakorlatok	
5. A pedagógiai reflexió célja és funkciói	előadás, megbeszélés	
6. A reflexió szintjei: leíró, elemző, kritikai reflexió	szituációs gyakorlatok	
7. A reflexió helye a tanári szakmai fejlődésben	reflektív kerekasztal-beszélgetés	
8. Önreflexió a vallásstanári gyakorlatban	reflektív napló	
9. Az érzelmek szerepe a reflektív gondolkodásban	beszélgetés, társas visszajelzés	
10. Reflektív tanulás és élethosszig tartó tanulás	előadás, esettanulmány-elemzés	
11. A szakmai portfóliók és naplók szerepe a reflexióban	reflektív napló	
12. Egyéni és csoportos reflexiós technikák	esettanulmány-elemzés	
13. A hibák szerepe a tanulásban: tanulás kudarcokból	társas visszajelzés, megbeszélés	
14. A reflektív gondolkodás fejlesztésének módszertana	előadás, megbeszélés	

Könyvészet:

- Falus Iván (2004): A pedagógusok önértékelése és reflexiója. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Falus Iván (szerk.) (2003): Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Kimmel Magdolna (2006): A pedagógiai reflexiók rendszere. Educatio, Budapest.
- Korthagen, F. A. J. (2001): Linking Practice and Theory: The Pedagogy of Realistic Teacher Education. Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey.
- Schön, Donald A. (1983): The Reflective Practitioner. Basic Books, New York.
- Szivák Judit (2002): A reflektív gondolkodás fejlesztése. Eötvös Kiadó, Budapest.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A tantárgy tartalma figyelembe veszi a kortárs pedagógiai episztemikus közösségek (pl. *reflektív pedagógia*, *élethosszig tartó tanulás*, *tanári önfejlesztés* elméleteinek) ajánlásait, különösen a reflektív gondolkodás, a szakmai önismeret, a kritikai önreflexió és a tanári autonómia területén. A tantárgy elősegíti azon készségek és kompetenciák kialakulását, amelyeket a munkáltatók (egyházi és világi oktatási intézmények, vallási szervezetek, oktatási központok) a modern vallásstanároktól elvárnak: az önreflektív gondolkodás rendszeres gyakorlását, a saját pedagógiai tevékenység folyamatos elemzését és fejlesztését, az önálló szakmai döntéshozatal képességét, a hiteles, értékorientált pedagógiai gyakorlat kialakítását, az etikai tudatosságot és felelős hivatásgyakorlást.

Ezzel a kurzus hozzájárul a vallásstanári hivatás professzionalizációjához, a szakmai közösségek normáival és elvárásaival összhangban.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás			
10.5 Szeminárium / Labor	A reflexió elméleti alapjainak értő ismerete, és ezek alapvető alkalmazása saját pedagógiai tapasztalatok elemzésében.	A tanórák legalább 70%-án való aktív részvétel. Egy kiválasztott reflexiós téma szóbeli bemutatása vagy vitaindító előadás formájában (kiscsoportos vagy plenáris formátumban). Minimum 3 önálló reflektív írásmű (pl. reflektív napló, esettanulmány-elemzés vagy gyakorlat-elemzés) elkészítése és határidőre történő leadása.	25% 45% 30%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei	A hallgató képes legyen saját tanulási vagy tanítási tevékenységéről tudatos önreflexiót megfogalmazni legalább közepes szinten, strukturált módon. A megadott kötelező olvasmányok (legalább 70%-ának) ismerete, azok főbb gondolatainak alkalmazása szóban és írásban.		

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja	

Szeminárium felelőse:

Kitöltés időpontja:
2025.04.25.

Előadás felelőse:

dr. Gorbai Gabriella Márta

.....

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

Intézetigazgató:

...

.....

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.